

Inflationspakke til lønmodtager- familierne

September 2022

**FAGBEVÆGELSENS
HOVEDORGANISATION**

Inflationspakke til lønmodtagerfamilierne

Den høje inflation har stor betydning for danskerne. Det gælder ikke mindst alle de lønmodtagerfamilier, der hver dag oplever stigende udgifter i relation til familie- og arbejdslivet. Regeringen har netop offentliggjort et finanslovsforslag, hvor der er afsat 2 mia. kr. til inflationshjælp. FH foreslår derfor en inflationspakke, der er målrettet lønmodtagerfamilier, ledige og husstande med høje varmeudgifter. For ikke at bidrage til øget inflation er pakken fuldt finansieret.

Status på politiske kompensationspakker

Der er i 2022 gennemført en række politiske aftaler med fokus på at kompensere de danskere, der rammes hårdt af de stigende priser. Danskerne er i 2022 blevet kompenseret med samlet set 3,2 mia. kr., jf. tabel 1.

Det drejer sig fx om varmechecken, som blev realiseret ad to omgange, hvor aftalen om øget varmhjælp dels udvidede målgruppen og dels hævede beløbet.

Dertil kommer aftalen om kompensation af borgere for stigende energipriser. Kompensationen hjælper de lønmodtagere, der i dag rammes det maksimale beskæftigelsesfradrag. Dertil kommer reduktion af elafgiften, som kommer den brede befolkning til gavn, og derudover en række midlertidige tilskud til personer på offentlig forsørgelse eller SU, dog ikke dagpengemodtagere.

Senest har regeringen indgået en aftale, som indeholder et loft over huslejestigninger for de ca. 160.000 lejemål i den private udlejningssektor, som reguleres efter nettoprisindekset.

Tabel 1. Målgruppe og samlet virkning af kompensationspakker

Aftale	Målgruppe	2022	2023
		----- Mia. kr. -----	
Aftale om målrettet varmecheck	Husholdninger, der opvarmes med fx gasfyr eller elvarme med en årlig husstandsindkomst under 600.000 kr. Engangsudbetaling: 3.750 kr.	1,0	0,0
Aftale om øget varmhjælp	Udvidelse af ovenstående så indkomstgrænsen forhøjes til 700.000 kr. og engangsudbetalingen forhøjes til 6.000 kr.	1,0	0,0
Aftale om kompensation af borgere for stigende energipriser	<ul style="list-style-type: none"> • Personer, der i dag rammes det maksimale beskæftigelsesfradrag • El-forbrugere (lavere elafgift) • Personer på tilbagetrækningsydelse • Ældre borgere • Studerende (højere fribeløb) 	1,2	1,9
Aftale om initiativer til modvirkning af store huslejestigninger	Beboere i private udlejningsboliger, der reguleres ud fra nettoprisindekset.	0,0	0,2
I alt		3,2	2,1

Kilde: FH på baggrund af faktaark fra Finansministeriet.

Med finanslovsforslaget for 2023 lægges der op til en yderligere kompensation af danskerne i det kommende år. Der er afsat 2 mia. kr. til formålet.

Med de hjælpepakker, der hidtil er gennemført, har fokus været på at målrette kompensationen til de husholdninger, der er særligt hårdt ramt af stigende energipriser, via eksempelvis varmechecken, som er betinget af opvarmningsform og husstandsindkomst. Varmechecken giver målgruppen 500 kr. skattefrit om måneden pr. husholdning. Ældrechecken giver til sammenligning 200 kr. pr. person om måneden dog gældende både i 2022 og 2023. Forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget giver en lønmodtagerfamilie ca. 170 kr. mere om måneden.

Nye tiltag rettet mod lønmodtagerfamilier

FH finder det nødvendigt at kompensere de lønmodtagerfamilier, der mærker prisstigningerne i et travlt familie- og arbejdsliv. En typisk arbejderfamilie har høje udgifter til fx opvarmning af hus, transport til/fra arbejde, dagligvarer, faglige kontingenter mv. I det følgende fremgår en række forslag målrettet netop disse familier.

Højere befordringsfradrag

FH ønsker at kompensere de lønmodtagerfamilier, der stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet på trods af udgifter og tidsforbrug ved transport. Disse familier bør kompenseres for de aktuelle prisstigninger, så mobiliteten på arbejdsmarkedet oprettholdes. Samtidig kan det være en anledning til, at de familier, der i højere grad kan anvende offentlig transport, tilskyndes til det.

FH foreslår:

- En midlertidig forhøjelse af befordringsfradraget i 2022/2023 målrettet personer med lave og middel indkomster, der har langt til/fra arbejde. Det kan fx være via en forhøjelse af indkomstgrænsen for det ekstra befordringsfradrag og en forhøjelse af det maksimale ekstra fradrag. Derudover skal personer i yderkommuner kunne få en højere kilometersats i fradragsberegningen.
- En forsøgsordning med mulighed for erhvervsPendlerkort for personer, der allerede har befordringsfradrag¹. Forsøgsordningen skal gøre erhvervsPendlerkortet attraktivt for en bredere målgruppe, som helt eller delvist skal kunne supplere transporten til/fra arbejde med kollektive transportløsninger, uden at befordringsfradraget bortfalder.

¹ I dag kan man ikke have befordringsfradrag og erhvervsPendlerkort på samme tid. Det betyder, at erhvervsPendlerkortet er særligt attraktivt for personer med høj indkomst (da udgifter trækkes fra bruttolønnen) og kort afstand til/fra arbejde.

Den konkrete udformning af kompensationspakken skal udformes under hensyn til 1) at være målrettet personer med lave og normale indkomster og 2) at opretholde tilskyndelsen til grøn omstilling på transportområdet.

Forslaget skønnes at indebære en udgift på ½ mia. kr.

Fremrykning af dagpengetillæg

Efter mange års udhuling af dagpengene er det aftalt at hæve den maksimale dagpengesats til 23.000 kr. i de første tre måneder af ledighedsperioden for lønmodtagere, der har været i beskæftigelse i to ud af de seneste tre år. Lovforslaget vil dog først træde i kraft i oktober 2023.

I mellemtiden har den høje inflation udhulet rådighedsbeløbet for dagpengemodtagere med ca. 700 kr. om måneden. Her og nu er dagpengeforsikringen altså blevet markant forringet oveni de forringelser, der har været som følge af mindrereguleringen af satsen gennem det seneste årti, og som først ophører efter 2023.

FH foreslår:

- En fremrykning af beskæftigelsestillægget, så det får virkning fra 1. januar 2023.

Da forslaget gøres permanent fra og med 1. oktober 2023, lægges det til grund, at udgifterne hertil ikke indebærer adfærdseffekter i 2023 ud over det, som allerede er indregnet fremadrettet.

Forslaget skønnes på den baggrund at indebære merudgifter på ca. 250 mio. kr.

Vintervarmecheck i 2023

På trods af administrative udfordringer har varmechecken været en kærkommen håndsækning til hårdt ramte familier. Såfremt prisen på opvarmningskilder fortsat er høj i 2023 vil det være oplagt med en forlængelse af ordningen.

FH foreslår:

- En reserve til en vintervarmecheck i første kvartal 2023 på 3.000 kr. med lidt bredere målgruppe som med aftalen om øget varmemhjælp.

Forslaget forudsætter, at erfaringerne fra første runde af udbetalinger bruges til at nedbringe fejlraten i en fremtidig udbetalingspraksis.

Forslaget skønnes at indebærer udgifter på 1,3 mia. kr. Udvidelsen af målgruppen afhænger af, hvad der kan lade sig gøre inden for en ramme på 1,3 mia. kr.

Højere skatteværdi af fagforeningsfradrag

Fradragsmulighederne for fagforeningskontingent er gennem de seneste årtier gradvist blevet forringet. For et typisk fagforeningsmedlem med månedlige udgifter til

kontingent på 500 kr., svarer alene det seneste årtis forringelser² af skatteværdien isoleret set til en prisstigning efter skat på 12 pct.

Prisen på et fagforeningsmedlemskab efter skat er således steget, mens statens udgifter til fradraget er faldet. På den måde understøtter staten organiseringen på arbejdsmarkedet mindre end tidligere. Siden 90'erne er statens udgifter til fagforeningsfradraget faldet fra over 6 mia. kr. til et niveau i dag på under 2 mia. kr.

På arbejdsgiversiden er der derimod fuld fradragsret for udgifter til arbejdsgiverorganisationer, da virksomheder kan trække udgifterne fra i hele den skattepligtige indkomst uden et loft.

Den høje inflation og udhulingen af reallønnen kan sammen med en oplevet prisstigning på 12 pct. være med til at sætte fagforeningsmedlemskab under pres hos trængte familier. Det risikerer at undergrave den danske model – både nu og på længere sigt.

FH foreslår:

- En varig forhøjelse af fradragsværdien fra de nuværende 25,6 pct. til 33 pct.

Forslaget skønnes at indebære udgifter på ca. 400 mio. kr. fra 2023 og frem.

Samlet virkning og finansiering

FH's kompensationspakke vil betyde, at en arbejderfamilie, der er i målgruppen for varmechecken kompenseres for de stigende priser med ca. 500 kr. om måneden i 2023, *jf. tabel 2.*

Dertil kommer en øget tryghed i form af en bedre dagpengedækning her og nu. Med en fremrykning af tillægget stiger det månedlige rådighedsbeløb med ca. 2.900 kr. samt værdien af et højere fagforeningsfradrag og muligheden for varmecheck.

Tabel 2. Ændring i mdl. rådighedsbeløb

	FH arbejderfamilie	Enlig dagpengemodtager (første tre mdr.)
	----- kr. pr. måned -----	
Højere befordringsfradrag	200	0
Fremrykning af dagpenge	0	2.700
Vintervarmecheck	250	250
Højere skatteværdi af fagforeningsfradrag	50	25
I alt	500	2.975

Anm.: Det er forudsat, at både arbejderfamilien og dagpengemodtageren opfylder kriterierne for de forskellige elementer i hjælpepakken. Skatteværdien af det højere befordringsfradrag er beregnet ud fra en forudsætning om, at de to voksne i arbejderfamilien hver har ca. 30 km. til arbejde.

Kilde: FH på baggrund af faktaark fra Finansministeriet.

Inflationspakken er i overvejende grad af midlertidig karakter. FH's forslag indebærer en udgift i 2023 på 2,5 mia. kr., *jf. tabel 3.* Det er således mere end de 2 mia. kr., som umiddelbart er reserveret til formålet finanslovsforslaget for 2023. FH foreslår derfor

² Med skattereformen fra 2009 blev skatteværdien reduceret fra ca. 33 til ca. 25 pct.

at supplere råderummet til inflationshjælp i 2023 ved at tage et eller flere finansieringsinitiativer fra FH's 2030-plan i brug, herunder fx en fastfrysning af topskattegrænsen i 2023.

Tabel 3. Økonomisk virkning af FH's forslag

	Virkning i 2023
	----- Mia. kr. -----
Tiltag rettet mod husholdningerne	
Højere befordringsfradrag	0,5
Fremrykning af dagpenge	0,3
Vintervarmecheck	1,3
Højere skatteværdi af fagforeningsfradrag	0,4
Tiltag i alt	2,5
Finansiering	
Råderum til inflationshjælp, jf. FFL23	2
Finansieringsinitiativer i FH's 2030-plan	0,5
Finansiering i alt	2,5

Kilde: FH på baggrund af faktaark fra Finansministeriet.

Varig omlægning af elafgiften finansieret ved en skat på overnormal profit

Den almindelige elafgift er ad flere omgange blevet reduceret, senest i forbindelse med kompensationsaftalen fra juni 2022. Der er et vedvarende pres for at reducere afgiften, og senest har en række partier foreslået at reducere den til EU's mindstesats på 0,8 øre pr. kWh. Dette indebærer dog et varigt mindreprovenu på ca. 6 mia. kr., og afgiftslettelsen vil blive fordelt bredt ud og ikke være målrettet bestemte familietyper.

FH er enig i, at det kan være hensigtsmæssigt med en lavere elafgift, men en reduktion vil uden finansiering øge aktiviteten her og nu og efterlade et lavere råderum til øvrige formål.

FH foreslår:

- En gradvis reduktion af elafgiften under forudsætning af, at der kan anvises varig finansiering hertil.

En oplagt finansieringskilde til en lavere elafgift vil være en øget beskatning af de virksomheder, som har en overnormal indtjening. Dette er allerede indført i Storbritannien, hvor særskatten er målrettet energisektoren. Men også andre steder er det på vej, herunder fx i Tyskland, Spanien og Italien. Ligesom EU-kommissionen netop har fremlagt et forslag om et prisloft på gas kombineret med en skat på overnormal indtjening i energisektoren, hvor proventuet skal føres tilbage til husholdningerne i EU.

FH finder det rimeligt, at virksomheder med meget høj indtjening bidrager til statskassen i en tid, hvor der er hårdt brug for det. Både med henblik på finansiering af aktuelle kompensationspakker men også som en retfærdig kilde til øget råderum på længere sigt.

Der er i sagens natur udfordringer forbundet med at identificere overnormal profit, men det er ikke umuligt at udvikle en model hertil.

FH foreslår:

- En skat på overnormal profit i danske virksomheder. Konkret foreslås det at indføre et tillæg til selskabsskatten for det overskud, der ligger ud over en beregnet normalforrentning af egenkapitalen med udgangspunkt i principperne for et ACE-fradrag. For indkomståret 2022 beregnes et fradrag ud fra selskabernes egenkapital, og det resterende overskud beskattes med en ekstra sats til selskabsskatten.